

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 208
van **SOFIE JOOSEN**
datum: 12 november 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Rattenvergif en biociden - Terbeschikkingstelling aan lokale besturen

In heel wat Vlaamse gemeenten deelde het stadsbestuur gratis rattengif uit aan elke burger die een rattenprobleem signaleerde. Veelal kleinere gemeenten zonder eigen bestrijdingsdienst gebruikten dit als goedkoop alternatief.

In uiteenlopende fases werd de verkoop of uitdeling van rodenticiden die vallen onder het gesloten biocidencircuit verboden aan particulieren, zodat ze uitsluitend door geregistreerde professionals kunnen worden verworven. Op die manier hoopte men de aanzienlijke nevenschade door het onoordeelkundig gebruik van deze zware gifstoffen terug te dringen. Ook de toenemende resistentie van de rat tegen dit gif valt toe te schrijven aan overmatig en onoordeelkundig gebruik.

Sinds vorig jaar is elke verkoop of verdeling van rodenticiden van bovenvermeld kaliber aan particulieren alleszins verboden. Alleen producten die onder de toegelaten limiet van 0,0025 procent werkzame stoffen zijn, vallen erbuiten. Zo bevestigde ook de voorganger van de minister, Koen Van den Heuvel, in zijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 256 van 11 februari 2019 van collega Saeys.

Evenwel lijkt nog niet elk gemeentebestuur hiervan doordrongen te zijn. Zo communiceerde een Oost-Vlaamse gemeente dat ze stopte met gifzakjes uitdelen, maar deed ze dat naar eigen zeggen om de lokale handelaars geen concurrentie aan te doen. Een vluchtige online zoektocht leverde al snel meer dan tien gemeenten op waar op hun website burgers vernemen dat ze gratis of voor een klein bedrag rattenvergif kunnen meenemen.

Het zou kunnen dat het daarbij gaat om rodenticiden onder de 0,0025 procent-norm, maar die hebben een zeer lage effectiviteit en worden daarom niet aangeraden. Ik durf ook te hopen dat minstens een deel ervan toe te schrijven is aan slordig webbeheer met pagina's die aan een update toe zijn, maar hoe dan ook geeft de lokale overheid hiermee een zeer slecht signaal. Bovendien vergroot het de druk op lokale besturen die wél correct de regelgeving volgen, maar door verongelijkte burgers worden geconfronteerd met gemeenten die dat niet doen.

Heeft de minister zicht op het aantal gemeenten dat nog verboden rodenticiden aanbiedt aan haar inwoners? Zo ja, welke dan? Zo niet, acht de minister het wenselijk dat de lokale overheden actief worden aangemaand zich in regel te stellen? Op welke manier wenst zij dit te doen?

ANTWOORD

op vraag nr. 208 van 12 november 2020

van **SOFIE JOOSEN**

De gemeenten hebben net zoals de andere openbare besturen, de verplichting om de hoeveelheden van rodenticiden die zij gebruiken te rapporteren aan de VMM. Of de gemeente ook rodenticiden aanbiedt aan de inwoners, daar heeft de Vlaamse overheid geen zicht op.

Het is inderdaad zo dat door gewijzigde Europese regelgeving de rodenticiden met een concentratie werkzame stof vanaf 0,003% enkel nog beschikbaar zijn voor professionele gebruikers die geregistreerd zijn bij de federale overheid. Dat houdt ook in dat enkel geregistreerde gebruikers die middelen kunnen aankopen. Vanuit het Vlaams Gewest is er dan ook geen zicht op welke lokale besturen nog de middelen van het zogenaamde gesloten circuit aankopen en die ter beschikking stellen van inwoners.

Het feit dat lokale besturen via hun website melden dat rodenticiden kunnen afgehaald worden voor rattenbestrijding is in principe nog toegelaten voor de rodenticiden met een concentratie werkzame stof onder 0,003% en zolang ze aangeboden worden in originele verpakking met duidelijke vermelding van de veiligheidsvoorschriften.

Vanuit VMM wordt echter steeds aangeraden om rodenticiden niet aan te bieden aan burgers gezien een professioneel en doordacht gebruik van rodenticiden een noodzaak is om allerhande risico's zoals secundaire vergiftiging en resistentievorming te voorkomen.

Onder andere via de nieuwsbrief van het Centraal Aanspreekpunt Lokale Overheden (Caplo) is bovenstaande informatie al verspreid naar de lokale besturen, samen met de verwijzing naar de alternatieven die ook te vinden zijn op www.zonderisgezonder.be. Eenzelfde boodschap staat ook op de algemene website van de Vlaamse overheid: <https://www.vlaanderen.be/overlast-door-ongewenste-dieren-ratten-wespen-kakkerlakken> en op de website van gezond leven: <https://www.gezondleven.be/themas/gezondheid-en-milieu/ongewenste-dieren/bruine-rat>

De VMM zal in één van de volgende CAPLO-nieuwbrieven deze oproep nog eens laten hernemen. Daarin zal ook verwezen worden naar de communicatiecampagne van de federale overheid 'Biociden? Ik gebruik ze doordacht!'. Deze campagne startte op 1 december. De FOD Volksgezondheid reikt praktijkgerichte folders, infofiches en getuigenissen aan om het veilig te houden op de werkvloer. Tegelijk roept de FOD verkopers en professionele gebruikers van biociden met een hoog gezondheidsrisico op om zich te registreren. Het campagnemateriaal is te downloaden via de website www.circuitbiocide.be.